

Vergaderjaar 2019–2020

30 573

Migratiebeleid

Nr. 177

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 november 2019

Uw Kamer heeft mij op 26 september jl. gevraagd om een reactie op de uitzending van Nieuwsuur van 25 en 26 september jl. inzake het verstrekken van paspoorten door Malta aan niet-EU investeerders (Handelingen II 2019/20, nr. 6, item 5). Hierbij voldoe ik, mede namens de Minister van Buitenlandse zaken, aan uw verzoek.

Algemene reactie

De uitzending van Nieuwsuur over het verlenen van Maltese paspoorten aan buitenlandse investeerders baart ook mij zorgen. Zoals de voormalige Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in zijn brief van 7 februari jl. aangaf, gaat het hier om een ingewikkeld probleem waarvoor geen gemakkelijke oplossingen zijn.¹ Het verlenen van de nationaliteit is een nationale bevoegdheid en moet dat naar mijn mening blijven, ook al kan het verkrijgen van de nationaliteit van een lidstaat via het daarmee samenhangend EU-burgerschap een direct effect hebben op andere lidstaten.

De bezorgdheid om regelingen, op basis waarvan paspoorten of verblijfsvergunningen kunnen worden afgegeven aan buitenlandse investeerders, leeft breder binnen de EU. Zo heeft de Europese Commissie naar aanleiding van haar rapport over Investor Citizenship and Residence Schemes van 23 januari jl. aangegeven dat zij de genoemde regelingen zal monitoren. Bovendien heeft zij een expertgroep in het leven geroepen die de risico's van deze regelingen nader onderzoekt. Naar aanleiding daarvan bereidt de Commissie een gezamenlijk set van veiligheidschecks voor om risico's op het gebied van veiligheid, witwassen en corruptie tegen te gaan. Op basis daarvan wil ik de dialoog – bij voorkeur op EU-niveau – over genoemde regelingen aan gaan.

¹ Kamerstuk 30 573, nr. 170.

Risico's voor veiligheid en openbare orde

Vanuit het oogpunt van (nationale) veiligheid en openbare orde is het zorgelijk wanneer het Maltese programma de uitwerking heeft zoals die recent werd geschetst in de uitzending van Nieuwsuur. Belangrijk is daarom dat bij regelingen van lidstaten waarbij derdelanders het recht krijgen om vrij binnen de EU te reizen (zoals bij de paspoortregeling van Malta) een toets op gevaar voor (nationale) veiligheid en openbare orde wordt uitgevoerd. Overigens geeft Malta aan dat deze toets van toepassing is op derdelanders die via de investeringsregeling een Maltees paspoort kunnen krijgen.

Zowel nationaal als op EU-niveau wordt het risico van buitenlandse investeringen voor de nationale veiligheid en openbare orde steeds meer onderkend. In de Kamerbrief inzake het tegengaan statelijke dreigingen is hier uitgebreider op ingegaan.²

De rol van hoogleraar Kochenov

Met betrekking tot de rol van de hoogleraar Kochenov kan ik meedelen dat de Rijksuniversiteit Groningen een onderzoek zal uitzetten naar de naleving van de Sectorale regeling nevenwerkzaamheden Nederlandse universiteiten. De Inspectie van het Onderwijs zal vervolgens hiernaar kijken.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol

² Kamerstuk 30 821, nr. 72.